

Kultuurikomisjon saatis kultuuriehitise eelnõu esimesele lugemisele

Riigikogu kultuurikomisjon otsustas saata esimesele lugemisele enda algatatud eelnõu, mis võimaldab eraldada investeeringutoetuse peale riigikogu kinnitatud pingereas olevate objektide veel ühele riikliku tähtsusega kultuuriehitisele.

Kultuurikomisjoni esimees Heljo Pikhof (SDE) toonitas, et eelnõu järgi saab kultuurkapitali nõukogu otsustada kultuuriministri ettepanekul ja kultuurikomisjoni nõusolekul veel ühe riikliku tähtsusega kultuuriehitise rahastamise, ent seda vaid juhul, kui see ei mõjuta juba kultuuriehitiste pingereas olevate objektide valmimist. Samuti rõhutas ta, et nimekirja lisatud hoone valmides võib toetamiseks valida järgmise kultuuriehitise alles pärast seda, kui eelmisele objektile on kõik väljamaksed tehtud.

«Oluline on tähele panna, et uue objekti rahastamise saab otsustada vaid siis, kui selleks on tõesti piisavalt raha, ja praegu selline olukord on. Eesti kultuurkapitalil on võimekus rahastada veel ühe kultuuriobjekti valmimist, ilma et see kuidagi häiriks varem riigikogu otsusega nimekirja lisatud kultuuriehitiste rajamist. Vastupidi, tõrked mõne objektiga on suurendanud kultuurkapitalis ootele jäänud raha, mis on otstarbekas kasutusele võtta ja aidata kaasa riigi jaoks olulise ehitise valmimisele.»

Komisjoni aseesimees Tõnis Lukas (Isamaa) märkis, et eelnõu eesmärk on toetada rahvusringhäälingu uue telekompleksi valmimist, kuivõrd tingimused praeguses telemajas pole sugugi kaugel eluohtlikust. Aseesimees meenutas, et kultuurikomisjon leppis juba augustis kokku, et otsib rahvusringhäälingu uue stuudiokompleksi rahastamiseks lahendust. «Eesti rahvusringhäälingule on uue telemaja valmimise toetamist korduvalt lubatud ja moel või teisel peab see hoone kerkima. Seda enam, et hoone valmimine on kahtlemata ka riigi julgeoleku küsimus,» lisas Lukas.

Eelnõu alusel välja valitav kultuuriehitis peab olema kultuurivaldkonna strateegilisi eesmärke täitev riikliku tähtsusega objekt, mis on oluline rahvuskultuurile. Kultuurkapitali nõukogul

postimees.ee

Kultuuriminister
Kultuuriministeerium
Heidy Purga
Rahvuskooper Estonia
Estonia teater
Teater

tuleb eelnõu järgi riigikogule kord aastas esitada kirjalik aruanne kultuuriehitiste rahastamisest ja ehituse seisust.

Eelnõuga soovitakse toetada ka vabakutseliste loomeinimeste toimetulekut, tagades neile sotsiaalsed garantiid. Selleks muudetakse kultuurkapitali makstav loometöötoetus loometöötasuks. Seega saab kultuurkapital loometöö eest edaspidi maksta ka tasu. Stipendiume seejuures ei kaotata ega maksustata. Loometöötasu vormistatakse käsunduslepinguga, mis tagab tasu saajale nii ravi-, pensioni- kui ka töötuskindlustusmaksed. Loometööks ette nähtud tasu jagatakse loomeperioodi kuude arvuga ja makstakse välja igas kuus, et vabakutseline loomeinimene saaks püsiva sissetuleku ja sotsiaalkaitse.

Riiklikult tähtsate kultuuriehitiste rajamise ja renoveerimise pingerea kinnitamise otsuse võttis riigikogu vastu 2021. aasta 13. septembril ning sellega kinnitati pingerida viie objektiga: Tartu südalinna kultuurikeskus, Narva Kreenholmi kultuurikvartal «Manufaktuur», Arvo Pärdi nimeline muusikamaja Rakveres, [rahvusooper Estonia](#) praeguse hoone [juurdeehitus](#) ning Tallinna filmilinnak.

Mullu 23. novembril kiitis riigikogu heaks seaduse, mis võimaldab toetada ühel ajal mitme riiklikult tähtsa kultuuriehitise valmimist senise kahe asemel, kui pingereas järgmise kultuuriehitise toetamine ei mõjuta eespool oleva objekti valmimist ja kultuurkapitalil on valmisolek asuda toetama ka eespool olevat kultuuriehitist.

Kultuurikomisjon algatas eelnõu 25. oktoobril ning tutvustas seda loomeliitude esindajatele 14. novembri istungil. 11. detsembri istungil tutvustati eelnõu ülikoolide esindajatele ning kuulati ära Eesti muusika- ja [teatriakadeemia](#), Tartu ülikooli ning Eesti kunstiakadeemia esindajate seisukohad ja toimus arutelu.

Istungitel osalesid [kultuuriministeeriumi](#) personali- ja õigusosakonna juhataja Merle Põld ja kunstinõunik Maria-Kristiina Soomre ning Eesti kultuurkapitali juhataja Margus Allikmaa. Loomeliitude kaasamise arutelul osales ka [kultuuriminister](#) [Heidy Purga](#).

Kultuurikomisjon otsustas saata enda algatatud kultuurkapitali

seaduse ja hasartmängumaksu seaduse muutmise seaduse
eelnoõ (338 SE) riigikogu täiskogu istungile esimesele
lugemisele 19. detsembril.